

Kültürel Boyut

* Sefa KOYUNCU

Chesterfield

Chesterfield (Çestirfid) bir sigara markası. Gündeme getirme sebebimiz ise bu sigara paketinin üzerindeki desen.

Bir süre önce Chesterfield sigarası almak için girdiğim bir markette, "O sigarayı satmıyoruz. Üzerinde cami resmi var" cevabını aldım.

O ana kadar dikkatimi çekmeyen paketi dikkatlice inceledim. Gerçekten de camiyi andıran silik bir desen vardı. Ama kesin birşey söylemek zordu.

Aradan bir süre geçti. Saygı duyduğum bir dost beni bu konuda uyarmak ihtiyacı hissettiğini belirterek şunları söyledi: "Bak bu sigara paketinin üzerinde şampanya kaderi ve cami resmi yanyana. Paket bitince çöpe atıyorsun. Cami resmini çöpe attığın için de günaha giriyorsun." Dostumun bu ikazına teşekkür ettim. Dedikleri gibi cami resminin yerlerde sürünmesine, çöpe atılmasına sebep olmamız gerekir. Böyle hassasiyet sahibi bir dosta ancak teşekkür edilebilir. Kabe, cami resimleri, Kuran-ı Kerim yazıları muhteremdir. Üzerine basmamak, yere düşmüşse kaldırıp yüksek bir yere konulmalıdır. Muteber dini eserlerde, üzerinde cami, kabe resmi bulunan seccade kullanmak da aynı sebeplerle uygun görülmemektedir. Çünkü namaz kılmak için de olsa seccade üzerindeki kabe, cami resmi ayak altına alınmaktadır. Fakat haç resmi üzerinde namaz kılınabilir. Zira haç, dinimize göre küfür alametidir ve ayak altına alınabilir. Üzerinde Besmele-i Şerif yazılı kaşıklar da, bulaşık ve yemek artıkları arasında kalmaktadır.

Bütün bunlar çok ince ve önemli konulardır. Hürmet veya hakaret gibi iki önemli davranış biçimi söz konusudur. Rahmet-i ilahi veya Gazab-ı ilahiye sebep olabilecek mıkıyasta önemli noktalar.

Konumuza dönersek, Chesterfield sigarasının üzerinde gerçekten de cami resmi varsa kaldırılmalıdır. Anadolu insanının dini hassasiyetine hatta bütün dünya müslümanlarının inancına saygı gösterilmelidir.

Chesterfield sigarasını alıp içmemem konusundaki uyarıların devam etmesi üzerine ben de araştırmalarımı sürdürdüm. Bakın bu kelime ilgili neler buldum:

İlköğretim 8. sınıf Türkçe kitabı (M.E.B. 1999 yayını)nın 87. sayfasında Chesterfield imzalı bir özdeyiş var: "Gençken bilgi ağacını dikelim ki yaşlandığımız zaman gölgesinde barınacak bir yerimiz olsun." bu özdeyişin sahibi muhtemelen Chesterfield kontu İngiliz siyaset adamı, diplomat ve edebiyatçısı Philip Stanhop'dir.

Milliyet gazetesi yayını Büyük Larousse'un ilgili maddesinde Chesterfield, Büyük Britanya'da (Derbyshire) kent. Pennin dağlarının güney ucu kenarında, Sheffield'in güneyinde 71000 nüfuslu, XIV. yüzyıldan kalma kilise, (George Stephenson'un mezarı), maden kömürü yatağı. Metalurji, makine ve elektrikli gereçler yapımı.

Adı geçen George Stephenson ise demiryolunu ilk kez yapan bir İngiliz mühendis. (1781-1848). Buhar gücüyle lokomotif işletti ve İngiltere'nin önemli köprülerini inşa etti.

Bu bilgiler ışığında Chesterfield'in İngiltere'de bir sanayi kenti olduğunu, bu kentte, XIV. yüzyıldan kalma bir kilise ve George Stephenson'un mezarının bulunduğunu anlıyoruz. Chesterfield sigarasının kutusundaki desenin bu kenti temsil eden bir manzara olması kuvvetle muhtemeldir. Kilise ve fabrika bacasları ilk bakışta minare cami intibahı veriyor olabilir. Amerika ve Avrupa, tarihine hastalık derecesinde sahip çıktığı için, kendilerince önem taşıyan Chesterfield kentinin adını bir sigaraya vermiş ve logonun fonuna şehrin bir siuletini yerleştirmişlerdir.

Araştırmalarım sözkonusu sigara paketinin üzerindeki desenin (her ne kadar o intibahı uyandırsa da) cami ile ilgisi olmadığı yönünde kanaat hasıl etmiştir. Başkaca bilgisi ve belgesi olan bunnar bizimle paylaşır, bizi aydınlatır ikna ederse, kendilerine minnettar olur ve elbetteki tavrımızı ona göre belirleriz.